



Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK NAAR DE KWALITEITSVERBETERING

Salto basisschool De Driesprong

Plaats : Eindhoven
BRIN nummer : 17KZ|C1
Onderzoeksnummer : 154958
Datum onderzoek : 18 april 2013
Datum vaststelling : 19 juni 2013

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	TOEZICHTARRANGEMENT	15

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 18 april 2013 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op Salto basisschool De Driesprong. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving.

Toezichthistorie

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 7 januari 2010 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten en het onderwijsleerproces op basisschool De Driesprong. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 11 maart 2010. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld. De inspectie heeft vervolgens haar toezicht geïntensiveerd. Een onderdeel van dit traject vormde een tussentijds kwaliteitsonderzoek op 29 maart 2011. Vervolgens vond op 22 maart 2012 een onderzoek naar kwaliteitsverbetering plaats. De conclusie van het onderzoek was dat er weliswaar sprake was van de nodige verbeteringen, maar dat dit nog onvoldoende resulteerde in betere resultaten. Gezien het vertrouwen in de leiding van de school en de inzet van het team om de onderwijskwaliteit te verbeteren, werd het traject van geïntensiveerd toezicht nog met één jaar verlengd.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van jaardocumenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd, te weten:
 - Managementrapportage Salto Basisschool De Driesprong februari 2013;
 - Analyse van Eindresultaten basisschool De Driesprong;
 - Cito-Eindtoetsgegevens;
 - Kwaliteitszorg met WMK PO en WMP-PO Quickscan september 2012.

- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1, 1-2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8.
- Gesprekken met de directie en de intern begeleiders over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leraren.
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: De opbrengsten, het leerstofaanbod, het didactisch en pedagogisch handelen, het schoolklimaat, de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Daarnaast heeft de inspectie enkele controles uitgevoerd op bepaalde standaard gecontroleerde wettelijke voorschriften.

2.1.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.		•			
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.2.1	De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	
2.6	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.4	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	
4.5	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			•	
4.6	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			•	
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	
5.4	De leraren zorgen voor structuur in de onderwijsactiviteiten.				•

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.		•		

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				•
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	
9.7	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen (art. 13 WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 12 WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT3B	In het zorgplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 19, lid 2, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

Na een intensief ontwikkel- en verbetertraject is de kwaliteit van basisschool De Driesprong op de meeste onderzochte onderdelen voldoende. Op sommige punten is de kwaliteit zelfs goed te noemen. De eindopbrengsten, het didactisch en pedagogisch handelen, het schoolklimaat, het leerstofaanbod, delen van de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg, zijn door de inspectie als voldoende gewaardeerd. De inspectie kent aan basisschool De Driesprong daarom het basisarrangement toe.

De school heeft in de afgelopen jaren vanuit een moeilijke beginsituatie een stevig fundament gelegd. Basisschool De Driesprong vat haar taken breed op en vult daarmee haar sleutelrol voor de leerlingen en ouders onderwijskundig en maatschappelijk goed in. Dit vraagt niet alleen om de nodige kwaliteit wat betreft het vakdidactisch handelen, maar ook om extra inspanningen van de school en het team wat betreft het scheppen van goede leercondities. Dit laatste is van belang omdat veel leerlingen binnenkomen met achterstanden op allerlei gebieden.

Basisschool De Driesprong voorziet daarom ook in een uitgebreide laagdrempelige voorzieningenpakket, zoals naschoolse activiteiten voor ouders en kinderen, de profijtklas en allerlei vormen van leer- en opvoedingsondersteuning. Ook het sociale en pedagogische beleid is stevig neergezet en dit wordt consequent door het gehele team toegepast. Het schoolklimaat is dan ook goed te noemen. De planmatigheid waarmee de school aan verbetering en ontwikkeling werkt, is eveneens een sterk punt.

Toch zijn er ook nog forse inspanningen nodig om de resultaten blijvend op niveau te houden. Op het gebied van de zorg voor leerlingen moet de diagnose op een dieper niveau plaatsvinden, zodat bij terugkerende leerproblemen de hulp meer specifiek kan worden ingezet. Ook de resultaten op tussenliggende momenten moeten scherp in het oog worden gehouden. Deze zijn nu nog onvoldoende.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

De eindresultaten van basisschool De Driesprong voldoen in het afgelopen jaar weer aan de verwachting en de inspectie beoordeelt daarmee de eindresultaten als voldoende. De school zal echter blijvend aandacht moeten schenken aan de bovenbouwleerlingen, om dit resultaat duurzaam te laten zijn. De resultaten op tussenliggende momenten laten namelijk een divers beeld zien en zijn op basis van de toetsen die de inspectie bij haar oordeel betreft (technisch lezen in groep 3 en 4, rekenen en wiskunde in groep 4 en 6 en begrijpend lezen in groep 6), onvoldoende. De leerresultaten voor technisch lezen zijn wel over de gehele linie voldoende. Hier is dan ook vanuit de onderbouw veel op ingezet. De andere genoemde toetsen blijven achter bij de verwachtingen. De school heeft dit goed in beeld en richt zich nadrukkelijk ook op de groepen waarin verhoudingsgewijs specifieke leerproblemen geconcentreerd zijn. Ook voor de eindgroepen worden gerichte acties ingezet ('bijpass'-activiteiten), om aan eventueel geconstateerde hiaten te werken.

Twee onderdelen van het aspect opbrengsten beoordeelt de inspectie niet.

De school stelt ontwikkelperspectieven op. De beoorodening van de voortgang op grond van de ontwikkelperspectieven van groep acht is niet goed mogelijk, omdat er onvoldoende evaluatieve gegevens beschikbaar zijn.

Over het niveau van de sociale vaardigheden van de leerlingen is geen uitspraak mogelijk. Weliswaar besteedt de school consequent aandacht aan dit aspect van de ontwikkeling, maar het gebruikte volginstrument is niet genormeerd en de resultaten ervan kunnen daarom niet worden beoordeeld.

Leerstofaanbod actueel en voldoet aan de kerndoelen

Basisschool De Driesprong biedt een actueel leerstofaanbod voor de kernvakken dat voldoet aan de kerndoelen. Er is veel aandacht besteed aan de didactiek van de verschillende kernvakken en daarbij is afgestemd op de complete leerbehoefte van de leerlingenpopulatie. Zo heeft de school het gebied van woordenschat gezorgd voor een doorgaande leerlijn. Aansluitend op het systematische woordenschatonderwijs in groep 1 en 2 wordt ook vanaf groep 3 een eigenstandige methode met dezelfde woordleerstrategieën gebruikt. Ook heeft basisschool De Driesprong nagedacht over het afstemmen van leerdoelen, bijvoorbeeld bij het vak rekenen, op de leerbehoefte en leerstrategieën van de leerlingenpopulatie. De school verwacht dat leerlingen hierdoor de leerstof beter vasthouden. Daarnaast is er een doorgaande leerlijn studievaardigheden.

De school biedt de leerstof aan voldoende leerlingen tot en met het niveau van groep 8 aan. Voor enkele leerlingen die op grond van specifieke leerbehoefte het eindniveau niet kunnen halen, is het aangepaste leerstofaanbod inzichtelijk vastgelegd.

Pedagogisch en didactisch handelen voldoende, veel aandacht voor schoolklimaat

De didactische aanpakken zijn helder uitgewerkt in groepsplannen voor de verschillende vakken. De uitleg is duidelijk en de leraren kunnen planmatig omgaan met verschillen tussen leerlingen in instructie en verwerkingsstof. Ook slagen de leraren er goed in de leerlingen betrokken te houden en een taakgerichte werksfeer te creëren. De leerlingen met wie de inspectie heeft gesproken, geven dan ook aan dat zij graag op school komen en de school missen tijdens vakanties.

De school voert een consequent pedagogisch beleid. Iedereen weet waar hij of zij aan toe is. Er zijn duidelijke regels die gelden voor school, maar ook voor daarbuiten (naschoolse opvang en activiteiten). De inspectie waardeert het schoolklimaat op basis van dit beleid en de sfeer op school als goed.

De school beschikt over een compleet pakket aan methodegebonden en methodeonafhankelijke toetsen om de leerlingen te volgen. Inmiddels worden ook in de jongste groepen de ontwikkelingen van leerlingen structureel gevolgd. De leraren analyseren de toetsgegevens om te bepalen welke begeleiding en eventueel zorg leerlingen nodig hebben. Waar de hulpvraag van leerlingen overeenkomt, worden leerlingen geclusterd en ontvangen zij aparte instructie. Waar er geen clustering mogelijk is, worden individuele handelingsplannen opgesteld. Het verlenen van zorg draagt daarmee een planmatig karakter.

De zorg en begeleiding is sterk in ontwikkeling geweest in het afgelopen jaar. Er is een inhaalslag gemaakt om leerlingen in beeld te krijgen en van hulp te voorzien. Het verder onderzoeken van de hulpvraag als de eerste rondes van begeleiding en hulp niet succesvol zijn gebleken, moet nog verder worden ontwikkeld. Hierdoor kan de school nog specifiekere inspelen op de hulpvraag van leerlingen. Dit is een belangrijk verbeterpunt. Ook de evaluatie van de geboden zorg om aanknopingspunten te krijgen voor vervolgstappen, kan worden verbeterd. Voor rekenen is al een diagnostisch model opgesteld om de analyses van de hulpvraag van leerlingen te verdiepen. Dit zal ook voor taal nog worden gemaakt. Ook leerlingen die eerder niet zijn onderzocht en waar vermoedelijk ernstige leerproblemen een rol spelen, worden in toenemende mate in beeld gebracht. Deze inhaalslag is nog niet geheel afgerond. Er zijn wel stappen gezet om dit verder ter hand te nemen en school en bestuur zien de noodzaak ervan dit op korte termijn aan te pakken.

Kwaliteitszorg voldoende

De wijze waarop de school haar kwaliteit nagaat en bewaakt, is over de gehele linie voldoende. De planmatigheid waarmee zij aan verbetering en ontwikkeling werkt is zelfs een sterk punt van de school.

De school heeft haar leerlingen goed in beeld en stemt het onderwijs daar sterk op af. Zij betreft bijvoorbeeld ouders in het leerproces van hun kinderen en biedt ook naschools tal van activiteiten aan, zoals profijtklassen, sportactiviteiten et cetera.

Het onderwijs en de resultaten worden systematisch geëvalueerd, zodat de school zicht kan houden op haar ontwikkelpunten. Vooral de analyses van de leeropbrengsten spelen een belangrijke rol in de verbeteringen op school- en op groepsniveau.

Ook het vasthouden van eenmaal gerealiseerde kwaliteit is systematisch vormgegeven. Er zijn afspraken en regelmatig wordt nagegaan of de praktijk daarmee overeenstemt.

3 TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan basisschool De Driesprong het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.